

ІРИНА ФЕДОРЮК
Науковий керівник:
К.е.н., доц. Комар Н. В.

ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ В ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНИЙ АЛЬЯНС

Питання вступу України до НАТО чи не одне з найбільш неоднозначних на даному етапі зовнішніх відносин держави. Якщо порівнювати з питанням євроінтеграції, то в даному випадку погляди економічних та політичних сил диференціюються в рази більше. Хоча політичне керівництво України багато разів декларувало намір про входження нашої держави в НАТО, однак реальні наслідки цього рішення до цих пір лише аналізуються, а на місці аргументів у суперечці прихильників й противників цього кроку переважають емоції.

Такий намір України і є досить суперечливим. Говорити про плюси чи мінуси можна аж до тих пір, доки Україна і справді не вступить до Північноатлантичного альянсу. Тому й багато дослідників, політиків чи економістів займались цим питанням, серед яких варто зазначити Ворошилов О. А., Вовкотруб Ю. М., Бегма В. М, Діденко Н. Г, Резнікова О. О та інших.

Україна пройшла еволюційний шлях у відносинах з Альянсом від Хартії про особливе партнерство і Плану дій до Інтенсифікованого діалогу з НАТО з питань набуття членства, який було започатковано 21 квітня 2005 р. у Вільнюсі. Такий діалог Альянс пропонує тим країнам, котрі висловили зацікавленість приєднатися до НАТО й готові впроваджувати відповідні реформи. Цим рішенням НАТО вперше підійшло до питання членства України як до реалістичної перспективи. Крім того, за результатами Вільнюського засідання Комісії Україна – НАТО був оприлюднений спільний документ «Поглиблення співпраці Україна – НАТО: короткотермінові заходи»[1].

На сьогоднішній день, Україна все ще не інтегрувала в НАТО, а тому можна виокремити такі гіпотетичні економічні наслідки для України, розділивши їх на прямі та непрямі:

До прямих економічних наслідків слід віднести:

- витрати на переозброєння і перенавчання українських збройних сил відповідно до стандартів НАТО;
- припинення експорту військової техніки та військово-технічного співробітництва з Іраном і, частково, з Китаєм і арабськими країнами ;
- втрата єдиного нормативно-правового поля у сфері виробництва та науки.

Щодо непрямих економічних наслідків, то виділяють:

- згортання відносин вільної торгівлі з Росією, а також Білоруссю і Казахстаном;
- перехід на європейські ціни за імпортований природний газ;
- зміна торговельного і платіжного балансів (зниження частки СНД і збільшення частки країн НАТО);

- потрапляння в повну технологічну залежність від Заходу, переведення виробництва на викруткові технології, і як наслідок – втрата інжинірингу, тобто здатності розробляти, створювати і виробляти промислову продукцію;
- активізацію транснаціональних корпорацій країн НАТО в поглинанні українських підприємств та освоєнні українського ринку [2].

Неважко зрозуміти, що як прямі, так і непрямі наслідки вступу України в НАТО пов'язані з більшим негативним сальдо платіжного балансу для економіки України. Тому, варто зробити висновок, що Україна не готова інтегруватись до НАТО, оскільки під удар потрапляє найголовніше – фінансовий стан держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Навчальні матеріали онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/15800119/politologiya/suchasniy_stan_vidnosin_ukrayina_nato (дата звернення 17.04.2016).

2. MegaSite.In.UA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://megasite.in.ua/49204-ukra-na-v-nato-realni-naslidki.html> (дата звернення 17.04.2016).

ІГОР ЦАЛИН

ОСОБЛИВОСТІ ТУРИСТИЧНИХ РИЗИКІВ У МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

У ході своєї професійної діяльності підприємства постійно відчують різноманітні ризики і завданням будь-якого підприємця є мінімізація впливу цих ризиків.

У туристичній діяльності ризик має ряд особливостей, до яких, в першу чергу, можна віднести: нестабільність попиту й пропозиції; вплив конкуренції; еластичність ціни та прибутку; чинник сезонності; вплив зовнішніх непередбачуваних факторів. Тому необхідно скласти опис небезпечних ситуацій в галузі й на ринку збуту, а у бізнес-плані слід визначити розмір ризику, вірогідність його настання, міру керованості конкретним ризиком [1, с. 196].

Ризик у туристичній діяльності – це ймовірність того, що підприємство зазнає збитків або витрат, а також якщо при прийнятті управлінських рішень були допущені прорахунки чи помилки.

Тому, ризики, які існують у сфері туризму, можна розділити на два випадки. У першому випадку ризикує турист, який купує туристичні послуги. Під час подорожі туристи наражаються на небезпеку з різних причин: незнайоме місце перебування, незнання іноземної мови, різного роду несподіванки та катаклізми (втрата багажу, медичне захворювання, пограбування, непередбачувані події під час екскурсій тощо) [1, с. 194].